

| Dersin Adı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                               | Kodu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Yarıyılı | T+U | Kredisi | AKTS |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-----|---------|------|
| Toplum Dil Bilimi ve Ağız Bilimi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                               | 5275811                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2        | 3+0 | 3       | 6    |
| Ön koşul Dersler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| Dersin Dili                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                               | Türkçe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |          |     |         |      |
| Dersin Türü                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                               | Seçmeli                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |          |     |         |      |
| Dersin Koordinatörü                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| Dersi Veren                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| Dersin Yardımcıları                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| Dersin Amacı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                               | Dilin toplum içindeki işlevlerini, dilin farklı toplum zümreleri tarafından kullanım özelliklerini göstermeyi ve ağız bilimi konusunda temel bilgileri vermeyi amaçlamaktadır.                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |          |     |         |      |
| Dersin Öğrenme Çıktıları                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                               | 1. Toplum dil biliminin ne olduğunu bilir.<br>2. Dil ve toplum arasındaki ilişkiyi irdeler ve bu iki olgu arasındaki ilişkiyi kavrar.<br>3. Ağız biliminin ve dil, ağız, lehçe, şive kavramlarının ne olduğunu bilir.<br>4. Ağız grupları, ağız atlasları ve Türkçenin ağız özellikleri hakkında bilgi sahibi olur.<br>5. Türkçedeki tarihî ve güncel lehçelerin oluşum aşamalarını kavrar.<br>6. Türkiye Türkçesinin ağızlarını örnekler üzerinde inceler ve değerlendirmelerde bulunur. |          |     |         |      |
| Dersin İçeriği                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                               | Toplum dil bilimi ve ağız dil bilimi;<br>Toplum ve dil ilişkisi,<br>Bir dilde ağızların oluşumu ve bunların ağız bilimi açısından incelenmesi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |          |     |         |      |
| Haftalar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Konular                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Toplum dil bilimi nedir? Dil bilimi içerisindeki yeri nedir?<br>Dersin kaynaklarının tanıtımı |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Toplum dil biliminin kuramları                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Dilin toplum içerisindeki işlevleri, dil-kültür ilişkisi                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Dilin farklı toplum zümreleri tarafından kullanım özellikleri                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Standart dil, sosyolekt, ideolekt, diyalekt kavramları                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Çok dilliler ve çok dillilik                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ara sınav                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ağız nedir? Türkçede ağızların önemi                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Türkiye’deki ağız biliminin tarihi ve Türkçedeki ağızların genel dağılımı                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ağız ve standart dil ilişkisi, edebî metinlerde görülen ağız özellikleri                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ağız malzemelerinin derlenmesi ve incelenmesi                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Dil atlasları ve ağız atlasları                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ağız metinleri üzerine çalışmalar                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Ağız metinleri üzerine çalışmalar                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| <b>Genel Yeterlilikler</b><br>Toplum dil biliminin önemini kavrar ve dil ile toplum arasındaki bağlantıyı gözlemleyip açıklayabilir.<br>Bir dildeki ağızların önemini kavrar ve ağız özelliklerini tespit edebilir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| <b>Kaynaklar</b><br>Delice, H. İ. (2012). <i>Türkçe Sözdizimi</i> , Kitabevi Yayınları, İstanbul.<br>İmer, K. (1990). <i>Dil ve Toplum</i> , Gündoğan Yayınları, Ankara.<br>Aksan, D. (2003). <i>Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim</i> , Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.<br>Aksan, D. (1999). <i>Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilim Konuları</i> , Engin Yayınları, Ankara.<br>Aksan, D. (2006). <i>Türkçenin Sözvarlığı Türk Dilinin Sözcükbilimiyle İlgili Gözlemler, Saptamalar</i> , Engin Yayınevi, Ankara.<br>Aksan, D. (2014). <i>En Eski Türkçenin İzlerinde</i> , Bilgi Yayınevi, Ankara.<br>Aksan, D. (2010). <i>Türkiye Türkçesinin Dünü Bugünü Yarını</i> , Bilgi Yayınevi, Ankara.<br>Rifat, M. (1990). <i>Dilbilim ve Göstergebilimin Çağdaş Kuramları</i> , Düzlem Yayınları, İstanbul.<br>Demir, N., Yılmaz, E. (2010). <i>Türk Dili El Kitabı</i> , Grafiker Yayınları, Ankara.<br>Gülensoy, T., Alkaya, E. (2003). <i>Türkiye Türkçesi Ağızları Bibliyografyası</i> , Akçağ Yayınları, Ankara.<br>Karahan, L. (1996). <i>Anadolu Ağızlarının Sınıflandırılması</i> , Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara. |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |
| <b>Değerlendirme Sistemi</b><br>Ara sınav: % 40                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |     |         |      |

Final % 60

| <b>PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE<br/>DERS ÖĞRENİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU</b> |                    |     |     |                |     |     |               |     |     |                 |      |      |                     |      |      |
|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----|-----|----------------|-----|-----|---------------|-----|-----|-----------------|------|------|---------------------|------|------|
|                                                                                    | PY1                | PY2 | PY3 | PY4            | PY5 | PY6 | PY7           | PY8 | PY9 | PY10            | PY11 | PY12 | PY13                | PY14 | PY15 |
| ÖK1                                                                                | 5                  | 5   | 5   | 5              | 4   | 4   | 4             | 5   | 5   | 4               | 5    | 4    | 5                   | 4    | 5    |
| ÖK2                                                                                | 5                  | 4   | 4   | 4              | 4   | 3   | 3             | 3   | 5   | 4               | 5    | 4    | 4                   | 5    | 4    |
| ÖK3                                                                                | 5                  | 5   | 5   | 4              | 4   | 4   | 4             | 4   | 4   | 4               | 4    | 4    | 3                   | 5    | 3    |
| ÖK4                                                                                | 4                  | 4   | 5   | 5              | 5   | 4   | 3             | 3   | 3   | 5               | 5    | 5    | 3                   | 5    | 2    |
| ÖK5                                                                                | 4                  | 4   | 5   | 5              | 3   | 5   | 5             | 5   | 5   | 5               | 5    | 5    | 5                   | 5    | 3    |
| ÖK6                                                                                | 5                  | 5   | 5   | 5              | 5   | 5   | 4             | 5   | 5   | 4               | 5    | 5    | 4                   | 4    | 4    |
| <b>ÖK: Öğrenme Kazanımları PY: Program Çıktıları</b>                               |                    |     |     |                |     |     |               |     |     |                 |      |      |                     |      |      |
| <b>Katkı Düzeyi</b>                                                                | <b>1 Çok Düşük</b> |     |     | <b>2 Düşük</b> |     |     | <b>3 Orta</b> |     |     | <b>4 Yüksek</b> |      |      | <b>5 Çok Yüksek</b> |      |      |

**Program Çıktıları ve İlgili Dersin İlişkisi**

|                                         | PÇ1 | PÇ2 | PÇ3 | PÇ4 | PÇ5 | PÇ6 | PÇ7 | PÇ8 | PÇ9 | PÇ10 | PÇ11 | PÇ12 | PY13 | PY14 | PY15 |
|-----------------------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------|------|------|------|------|------|
| <b>Toplum Dil Bilimi ve Ağız Bilimi</b> | 5   | 5   | 5   | 4   | 4   | 4   | 4   | 4   | 5   | 5    | 5    | 5    | 4    | 5    | 4    |